

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שני י"ז אדר תשפ"א | דף היומי בבלי: פסחים ק | דף הכולל: ראש השנה כו.
דף היומי בהלכה: מסעיף ג' עד תחילת סימן תקס"א.
מוסר: שם עולם - פרק ח' עד 'ופשוט עוד דשמירת המשפט'.
גנין חכמה הלימוד השבועי: 'אמרו רז"ל כנסת ישראל' עד 'כתיב מות וחיים ביד לשון'



להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

מי יודע מה זה 'אברציג'! | מהיכן הגיע כובע המבורג מהודר לראשו של מקבץ נדבות? | העסקה שנחתמה בין יקנעם למירון | החיוך שגרר שרשרת מופלאה של שלושה סיפורי ישועה | החלום המסעיר שחלם רבה של פתח תקווה | 2094

הסיפור היומי

כעבור יומיים קיבל הזמר הודעה: "עליך להיכנס לבידוד, חתן הבר-מצווה אותו שימחת השבוע - נמצא חיובי". תחושת תסכול חריפה פשטה בו. 'הזו מצוה וזו שכרה?!' - הרהר לעצמו



ממצוה לא מפסידים - מעשה שאירע לפני מספר שבועות ברכסים

שכנועים נכמרו רחמיו על הילד, והסכים להופיע בבר המצווה ללא תשלום.

הגיע היום הגדול. האורחים זרמו לאולם ע"פ הכללים, התזמורת ניגנה במיטבה, והשמחה פרצה גבולות, כשמעל כולם היה הנער היתום, שהאושר קרן על פניו. הזמר הרגיש שעשה מצוה גדולה לשם שמים ושב לביתו בסוף האירוע שמח ושב רצון.

יומיים לאחר מכן, מקבל הזמר טלפון משרד הבריאות אשר מורה לו: "אנא היכנס מיד לבידוד. חתן הבר מצווה - אותו שימחת השבוע - נמצא חיובי לנגיף, ועליך להיכנס לבידוד של שבועיים". הוא לא ידע את נפשו מרוב זעם וצער. "לא די שלא לקחתי תשלום, ולא הרווחתי מאומה באותו לילה, כעת אני גם צריך לשבת שבועיים בבידוד, ולהפסיד כסף של כל האירועים שהיו צריכים להיות לי בשבועיים הללו. זו שערוריה של ממש!", רטן בליבו.

סיפר הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א: אהיה זה לפני מספר שבועות בעיר רכסים. ילד יתום מאב הגיע בשעה טובה ומוצלחת לגיל מצוות. הימים ימי קורונה, ושמחת הבר-מצווה תוכננה להיות באולם צנוע ע"פ הכללים הנדרשים. אך בצר לה, עקב מצבה הכלכלי, לא היה לאמו של הנער כיצד לממן את התזמורת לשמחה, בעוד הבן בוכה ומתחנן כי חפץ הוא בתזמורת כמו חבריו לכיתה.

המשפחה פנתה ליזמר גדול עם תזמורת וביקשה ממנו בתחנונים שיואיל בטובו לשמח את נער בר המצווה היתום ביום שמחתו, בהתנדבות וללא תשלום. הזמר סירב בכל תוקף וטען כי אף הוא חייב לפרנס את משפחתו בימים לא פשוטים אלו, ולכן לא יגיע ללא תשלום.

"אנא רחם על היתום, ואבי יתומים ישלם את שכרך שלא תפסיד מכך", התחננה האם בדמעות. הזמר סירב שוב, אך ליבו צבט אותו, כיצד יכול הוא להותיר ילד יתום בצער. לאחר סדרת

שאתה המתאים ביותר להיות הזמר באירוע היוקרה שאנו עורכים כל שנה ליתומים. אנו נשלם לך סכום מכובד מאוד כולל הוצאות הטיסה והלינה בבית מלון".

עיניו של הזמר קרנו מרוב אושר, אלא שאז קטע המנהל את השיחה ואמר: "אלא שיש לנו תנאי אחד להשתתפותך באירוע הגדול בארה"ב".

"מהו התנאי?" שאל הזמר במתח.

"אנו מקבלים למקום רק אנשים שכבר עברו את הקורונה, וכך לא יסכנו את שאר המשתתפים באירוע היוקרתי. האם היית כבר חולה בנגיף?", שאל.

אבן נגולה מעל לבו של הזמר. רק לפני כמה ימים בודדים הבריא מהנגיף. הוי, כמה טוב שהסכים לשמח באותה בר-מצוה ונדבק בנגיף! אילולא זאת היה מפסיד עכשיו את ההזדמנות הגדולה, ששכרה הגדול בצידה, לצד הפרסום הרב שתביא לו בעקבותיה!

ממצוה לא מפסידים!

(מתוך 'טוב לחסות בה')

הוא נכנס לבידוד, מתוסכל ושובור. לקראת תום השבועיים, לאחר שחש תסמינים, ערך בדיקת קורונה שגילתה שהוא חיובי לנגיף!

"אינני מאמין", התקשה לעכל, "אף אני נדבקתי בעצמי מנער הבר מצווה, וכעת עליי להישאר שבועיים נוספים בבית, מלבד הימים שישבתי עד כה. אני עשיתי מצוה בחינם, ולבסוף נדבקתי והפסדתי כסף של כמה אירועים". בלית ברירה, ביטל את כל האירועים וישב בביתו עד שהבריא לחלוטין בשעה טובה ומוצלחת. והנה, ימים ספורים אחר שחזר לשגרה והבריא מהנגיף, הוא מקבל טלפון ממנהל ארגון גדול של יתומים מארה"ב, שמזמין אותו לבוא ולשיר באירוע גדול ומכובד שייערך ליתומים. הזמר היה מאושר - הצעה כזו יוקרתית וחשובה הוא לא קיבל מימיו! "אך כיצד הגעתם אליי?", שאל בסקרנות.

"אחד העסקנים שלנו השתתף לפני כחודש בחגיגת בר מצווה של בחור יתום מרכסים, בו אתה השתתפת ושימחת את כולם בצורה נפלאה. התרשמנו מאד מהביצועים והיכולות שלך, בפרט ששמענו שעשית זאת בחינם וכתרומה לילד היתום, לכן החלטנו

פרשת השבוע

היכן היה קונה מרן ה'חזון איש' את כובעיו? מדוע מעך הגאון רבי ברוך בער ליבוביץ את מגבעתו החדשה? ומהיכן השיג מקבץ הנדבות 'כובע המבורג' מהודר?



צורך סיפורים על גדולי ישראל וכובעיהם...

לעבר תחנת האוטובוס. הייתי רץ אחריו עם כובעו עד לרחוב הפסגה, ומחליף עמו. (נר לשולחן שבת)



פעם צעד הגה"צ רבי משה מנדל זצ"ל ברחוב ואתו בתו הקטנה. גוי רומני שיכור שיצא מבית המרזח נטפל אליו והציק לו. חטף את מגבעתו והשליכה לשלולית מרופשת. הילדה רצה מהר, שלתה את הכובע ממי המדמנה והחזירה אותו לאביה כשהוא נוטף לכלוך וזוהמה.

בשעת מעשה שמעה את אביה לוחש לעצמו: "זאל ער זיין א שיינע און ריינע כפרה" - שהוא יהיה 'כפרה' יפה ונקיה.

למחרת פשטה השמועה בעיר שהגוי נמצא מוטל מת באותה שלולית! ('הראה לעניו')



פעם התעתד הגאון רבי ברוך בער ליבוביץ זצ"ל לנסוע אל רבן של כל בני הגולה, הגאון רבי חיים עוזר גרודז'ינסקי זצ"ל. הבחורים בישיבה החליטו, שמאחר וכובעו דהוי ובלוי יש לקנות

ואת בגדי השרד ואת בגדי הקדש לאהרן הכהן ואת בגדי בניו לכהן (שמות לא י)

הרבנית מרת בתיה קרליץ ע"ה, היתה קונה את כובעי בעלה הגאון רבי נחום מאיר זצ"ל בחנות הכובעים הנודעת של 'פסח' בתל אביב. היא סיפרה, כי פעם אחת שאל אותה 'פסח', היכן אחיה, רבינו החזון איש, קונה את כובעיו - "אני רוצה לבוא אליו הביתה ולתת לו כובע במתנה", אמר.

"אינני יודעת" - השיבה, "כשאזדמן לביתו אשאל אותו".

כששאלה את החזון איש על כך, השיב לה: "את כובעי זה קניתי לחתונה שלי..." (נר לשולחן שבת)



סיפר לי הרה"ג... היה זה לפני כשישים שנה, בהיותי תלמיד ישיבת 'קול תורה'. אני ועוד חבר היינו היחידים בין תלמידי השיעור בעלי מגבעת.

אחרי השיעור, הר"מ שלנו, תלמיד חכם נודע לתהילה, תמיד חבש את הכובע הראשון שראה, לא אחת זה היה הכובע שלי... הוא היה מנסה ללא הצלחה לסדר את הכובע על ראשו, וממהר

לו כובע חדש. טרחו והשיגו לו כובע חדש מוורשה. כשרבינו חשב אותו, שאל את הבחורים האם הכובע מתאים - שהרי הוא עומד להפגש עם רבי חיים עוזר. אחר זמן מה חזר רבי ברוך בער לישיבה, הסיר את הכובע והחל ללמוד. תוך כדי הלימוד פתח ספר על הכובע החדש, והכובע נמערך...

סיפר הגאון רבי חיים אברהם פינקוס: "היינו בטוחים שהדבר ארע בשל שקיעותו הידועה בעת לימודו. אחד הבחורים ניגש, לקח את הכובע, סידר אותו והניחו על כסא".

לאחר מכן אמר הגאון רבי זאב אידלמן לרב פינקוס: "חושב אתה שהרבי שם את הגמרא על הכובע מפני שהיה שקוע בלימוד? - לא ולא! בעיני ראיתי, שאחרי שהבחורים התפזרו והוא דימה שאף אחד לא רואה - נטל את הכובע ומערך אותו מעט כדי שלא יראה יפה מדי... הסיבה שהוא הסכים לקבל כובע חדש היתה רק לכבוד התורה של רבי חיים עוזר עמו נפגש". (הרב הדומה למלאך)



בזמנו היה יהודי שהסתובב ואסף נדבות כשלאשו מתנוסס כובע המבורג - מגבעת רבנית חשובה. הדבר היה נראה משונה ביותר... בימי השבעה על הגאון רבי זלמן רוטברג, הגיע האיש

לנחם וסיפר 'למה כובע'... וכך היה המעשה:
"פעם נכנסתי לבקש צדקה בבית רבי זלמן רוטברג. החל רבי זלמן לדבר עמי, בין השאר העיר לי על כובעי שהיה מרופט, מלוכלך וחסר צורה. אין לי כסף לקנות חדש, אמרתי. תיכף ומיד הלך רבי זלמן לחדר השני, הביא את כובעו ונתן לי אותו". (נר לשולחן שבת)



"זכיתי פעם בפורים להיות בביתו של הגאון רבי שמעון שקופ. רבינו ישב מוקף בבחירי תלמידיו ושוחח עמם בלימוד, מעניני דיומא. אמנם ניכר היה שהוא מודאג, משום שבחוץ ירדו גשמים, ודאג אולי לא יבואו עניים שיוכל לארחם על שולחנו בסעודת פורים ולתת להם מתנות לאביונים.

"לפתע אורו עיניו. הוא ראה בחלון את אשרק'ה העני, קם וקרא לו: 'הכנס פנימה, הלא קר בחוץ'.

לאחר שנכנס והתיישב, פנה רבינו למטבח והכין לו בעצמו כוס תה. כשחזר עם התה הבחין שבגדיו של אשרק'ה ספוגים במים. קרא לו לחדר השני, וכששב ראינוהו לבוש בגדי שבת שרבינו נתן לו". (תורה יבקשו מפיאו)

(מתוך גיליון 'נר לשולחן שבת')

הסיפור היומי

כששב האברך עם העוגיות עבור שכנו לנסיעה, מתפתחת לה שיחה. "אני רוצה להציע לך עסקה", אומר לו האיש במבטא אמריקאי. "אני לא איש עסקים, אני לומד", משיב האברך. "זה בדיוק העניין" - עונה האמריקאי...



הארת פנים שמימית על אם הדרך בין יקנעם למירון

בשביל אברך כולל שאין לו כסף מיותר זאת החלטה קשה, אבל בסופו של דבר הקבלה מנצחת. הוא מתקשר לאשתו שתיסע בלעדיו. מחכה למניין הבא, מתחיל בישוב הדעת מ'יודבר', ולאחר התפילה הוא פונה למקום האיסוף, קונה כרטיס חדש ועולה לאוטובוס הנוסע מירונה.

כשהם מגיעים ליקנעם, לפני שהאברך יורד לחניה, מבקש ממנו הנוסע היושב לצידו שיעלה עבורו כמה עוגיות. האברך נענה בשמחה, וכשהוא חוזר עם צלחת העוגיות עבור חברו לספסל, מתפתחת שיחה, ובמבטא אמריקאי אומר לו הלה: "אני רוצה להציע לך עסקה".

"אינני איש עסקים", נענה האברך, "בסך הכל אני אברך כולל". "זה בדיוק העניין", עונה האמריקאי. "אתה עושה עלי רושם מצוין, וברצוני לקבוע איתך הסכם יששכר וזבולון. אתה תשב ותלמד, ואני אשלח לך סכום יפה כל חודש..."

בחודשים הבאים מתברר שהעסקה רצינית למדי. האמריקאי

מספר הרה"ג ר' אשר קובלסקי שליט"א: פגש אותי אברך וסיפר לי, שבל"ג בעומר של שנת תשע"ט הוא היה אמור לנסוע עם אשתו למירון, לרבי שמעון, להתפלל ולפעול ישועות. הוא קנה שני כרטיסים הלוך וחזור לשעה ארבע אחר הצהרים.

בשעה שלוש וחצי הוא מסתכל על השעון ונזכר: "לא התפללתי מנחה! אני הולך להתפלל". הוא הולך לבית כנסת אחד ורואה ששם אוחזים ב'אשר' וכבר נעמדים לשמונה עשרה. אמר לעצמו: מהחתונה קיבלתי על עצמי להתפלל תפילת מנחה מ'יודבר' ולומר את כל סדר הקרבנות ופרשת הקטורת. הוא לא 'חאפר', הוא מתפלל מסודר במניין, גם את הישועה הוא רוצה לקבל בצורה מסודרת. למה שיוותר הפעם?

הוא הולך לבית כנסת שני, ושם כבר אוחזים בחזרת הש"ץ. ממשיך לשלישי, ומגלה שהעניין נעשה מורכב יותר ויותר. הוא מבין שהוא נמצא עכשיו בפני הכרעה: או שאני נשבר ומוותר על הקבלה שלי, או שאני שומר על הקבלה וקונה כרטיס נסיעה חדש.

מפסיד שישים שקלים, אך למעשה הרווחתי הרבה יותר". הוא מבקש להבהיר עוד נקודה חשובה - "הישועה בפרנסה היא ענין בפני עצמו. אני מודה להשם הזן ומפרנס לכל, אבל הצורה שבה התגלגלה הישועה, יש בה הארת פנים מיוחדת, להראות לי כמה חשובה בשמים קבלה שאדם מקבל על עצמו. אליהו לא נענה אלא בתפילת המנחה".

(גיליון 'השגחה פרטית')

העשיר שולח למיודענו סכומים נכבדים מדי חודש בחודשו. הוא גם מפעיל קשרים כדי להכניס את האברך לאחד מהכוללים החשובים ביותר בירושלים, ועד היום הזה הם עומדים בהסכם שקבעו בין יקנעם למירון, כה ייתן ה' וכה יוסיף מתוך בריאות ונחת. "וכל זה" - מדגיש האברך בספרו את המעשה לרב אשר קובלסקי שליט"א - "הוא בזכות שלא ויתרתי על הקבלה שלי, להתפלל מנחה בציבור מתחילת סדר הקרבנות. חשבתי שאני

קול העם

האוזן השניה חזרה לשמוע, שני הבנים התארוסו בתוך שבועיים, והילד השביעי נכנס פתאום הביתה עם כיפה על הראש...



שרשרת מופלאה של שלושה סיפורי ישועה - והכל בגלל חיוך אחד!

את המכשור הממוחשב בחדר השני. לאחר כמה דקות הרופא פורץ לחדר וצועק: "בן ציון, באוזן זו יש לך קרוב לשמונים אחוזי שמיעה! וכמעט הרגתי לך את האוזן!!" והרופא לא נרגע. "אינני מבין איך זה קורה, כבר בדקנו אותך עשרות פעמים, האוזן היית חרשת לחלוטין!" והרב סנה מרחיב את פיו... יש אוזן של לפני ה'הרחב פיך' ויש אוזן של אחרי ה'הרחב פיך'!!!...

ממשיך הרב סנה ומספר: בימים אלו שהוא משתקע בארה"ב, מנצל הוא את זמנו גם לחזק יהודים בדרשותיו. באחת מדרשותיו במונסי הוא סיפר את סיפורו ואחרי תקופה קיבל מכתב בו כותב לו יהודי: "יש לי תשעה ילדים, שבעה מהם חיתנתי ב"ה והקימו בתים יפים, אבל הגענו לשני הילדים האחרונים וממש פקק! בקושי מציעים להם שידוכים, וכשכבר מציעים - השידוכים לא מתאימים. והנה אני יושב בהרצאה שלך ושומע על ה'הרחב פיך' על השפע שיש לנו, ושכשמדגישים זאת גם זוכים לישועות.

"חזרתי לביתי, פניתי לרעייתי ואמרתי לה: תראי, אנחנו כל הזמן מתבשלים בתוך עצמנו עם שני הילדים התקועים שלנו, והפסקנו לראות כמה חסד נתן לנו הבורא בשבעת ילדינו הנשואים. ב"ה כולם שמחים, נולדו להם ילדים, חלקם כבר לומדים גמרא ומתעלים בלימוד, כמה נחת! בואי ונתחיל לדבר על היופי וההוד שיש בביתנו"... ואכן הם מתחילים לסגל לעצמם את הדיבור על ה'יש' ולא על ה'איך'...

"היום" - כותב לו היהודי - "לאחר חודשיים מאז החלנו לדבר חיובי על החיים, אני עומד לסגור שידוך לבני השני!!!" הרב לוינשטיין, שקיבל את שני הסיפורים מהרב סנה, המשיך להעביר את הדברים גם הוא בדרשותיו ושיתף את קהל שומעיו בהארה הנפלאה הזאת.

לאחר מספר חודשים מקבל הרב לוינשטיין טלפון מיהודי שלא רצה להזדהות, והלה מספר לו כך:

הרב שלמה לוינשטיין שליט"א מספר בדרשותיו מעשה ששלח לו ידידו הרב בן ציון [בן לאה, לרפ"ש] סנה שליט"א.

הרב סנה הנ"ל עבר תאונת דרכים קשה מאוד, מצבו היה קריטי ממש, ובחסידי ה' הצליחו לייצב את מצבו. הוא הוטס לחו"ל לנסות לשקם את גופו, ועבר טיפולים רצופים, הוא הגיע למצב שבו חלק מגופו מתפקד יותר וחלק פחות או בכלל לא מתפקד, כך גם בשמיעתו - באוזן אחת הוא שמע אבל באוזן השניה הוא איבד את שמיעתו. בד בבד באותה אוזן שלא שמע העצב עדיין היה חי וגרם לו דלקות חמורות מאוד, עד שיום אחד אמר לו רופאו: תראה, אוזן זו ממילא אינה שומעת והעצב מייצר דלקות, דבר שגורם לך לצרוך כמויות גדולות של אנטיביוטיקה על לא דבר. חושבני שכדאי אחת ולתמיד להמית את העצב ולסיים עם הדלקות. הרב סנה נתן את הסכמתו, ומכאן הוזקק לעבור כמה סוגי בדיקות לפני הפעולה.

באותם ימים, כשכל מצבו היה לא פשוט כלל, העזיבה של ארץ מגורים והשתקעות ארוכה בנכר, בד בבד עם כל הטיפולים וההתמודדויות - יום אחד הוא מתעורר בנוסח התפילה בסיום ה'הודו' בו אנו אומרים "הרחב פיך ואמלאהו" - מהו הרחב פיך? צריך לומר פתח פיך? והוא מגיע למסקנא: מתי אדם מרחיב פה? כשהוא 'מחייך'. לחיוך צריך להרחיב פה. כתוב כאן אפוא: כשאתה משבח את השי"ת, אתה צריך לומר זאת בחיוך. ובשביל לומר בחיוך, צריך להתבונן בכל הטוב והחסד שיש לנו מאתו יתברך ולא לחדור כל הזמן למה שאין לי ומה שנראה לי שלא טוב לי.

מאותו יום החלו הוא ורעייתו לראות כל הזמן את הטוב שיש להם. אמנם באוזן אחת אינו שומע, אבל איזה נס שבאוזן אחת הוא כן שומע; רגל אחת הוא סוחב, אבל ב"ה ברגל השניה הוא הולך מצויין!!!...

והנה הוא מגיע לבדיקת שמיעה מיוחדת לפני הריגת עצב האוזן שאינה שומעת, הוא יושב בחדר עם גלי קול והרופא מפעיל

כשמגיע חג השבועות, הבן מגיע גם הוא הביתה, ולאחר הסעודה הוא פונה ואומר לי: 'אני רוצה לבא אתך לבית הכנסת!!!'
"בשמחה! עניתי. הוא הלך אתי. הייתי בטוח שהוא יחזיק מעמד שעה בקושי, אך לא כן. הוא ישב ללמוד אתי, אמר תהלים, קצת תיקון... ועל אף המבטים שנשלחו אליו מכל עבר, נשאר כל הלילה ואף התפלל ברצינות שחרית... וכך הלך וחזר לעצמו יותר ויותר. יום אחד, כשכבר ראיתי שניתן לדבר אתו על כך, שאלתי אותו מה גרם לו לשינוי הזה.

"ענה לי בני: תראה אבא, אני הסתכלתי עליך ועל אמא כל החיים, יהודים טובים שעושים רצון הבורא; אתה לומד, אמא עושה חסדים, אבל כל הזמן אני רואה איך שאתה מתרופץ בגמח"ם, כמה אתה מתקשה בפרנסה, ועוד כהנה וכהנה, וזה הכניס אצלי כעסים על הקב"ה. למה אבא ואמא צדיקים כאלו צריכים לסבול כל הזמן...

"והנה הגיע ליל הסדר ואני שומע פתאום כמה 'יש' לכם, בכמה טוב אתם מוקפים. וכך גם זה ממשיך אחרי החג, אני שומע כל הזמן על הטובות שהקב"ה גומל עמכם. זה חדר לקרבי, והתחלתי לחשוב גם אני על חיי. לפתע התחלתי להתבייש מהקב"ה, הרי הוא כל כך טוב ומיטיב עמי! איך אני נושם, איך אני הולך, איך אני רואה, איך אני שומע... הרגשתי לא נעים ממנו, איך אני עושה נגדו כל כך הרבה מול כל הרבה טוב שהוא מעניק לי!"...

נסתגל גם אנו להודות על כל הטוב שה' גומל עמנו, ונזכה מבעל הרחמים לשפע ישועות ממרומים!!!

(הרה"ג רבי יחיאל צוקר שליט"א - 'להאיר')

"אני אבא לארבע עשרה ילדים בלעה"ר, כולם אהובים כולם ברורים, אבל הילד הסנדוויץ, מספר השבע שלי, החל להתדרדר לאט לאט. בתחילה פיאותיו התקצרו עד שירדו לגמרי, ומכאן הדרך כבר היתה קצרה, שלא תדע מצרות. ביתי הפך להיות שבר כלי אחד גדול, אין צריך להרחיב. חז"ל כבר אמרו: 'קשה תרבות רעה בתוך ביתו של אדם יותר ממלחמת גוג ומגוג' (ברכות ז ע"ב) "והנה אני שומע את דבריך, והסיפורים הנלווים, זה היה בדרשה בערב פסח. חזרתי לביתי, פניתי לרעייתי ואמרתי לה: תראי איך נהפכנו לשבר כלי. בגלל ילד אחד אין לנו זמן לראות את שלשה-עשר הילדים הנפלאים שלנו, את הילדים שכבר הקימו בתים, את הנכדים החמודים שלנו. כמה אנו מאמללים את עצמנו וכמה אנו כפויי טובה כלפי הקב"ה שמיטיב עמנו, ואנו רק רואים את מצבנו העגום. הבה נסגל לעצמנו דבור חיובי! הבה נחליט שלקראת ליל הסדר נעשה שיעורי בית ונראה כל אחד את הטוב, ונדבר על כך בליל הסדר..."

"באותו ליל סדר לפני הקידוש, פתחתי ואמרתי לילדי, כשגם הילד ההוא ביניהם: תראו, ילדים יקרים. הלילה אנו באים לספר את שבחיו של הבורא מה שעשה עמנו במצרים, אבל רצוי לספר גם את שבחיו בחיי היום יום שלנו. תראו, הנה יש לנו דירה נפלאה ללא משכנתא... - וכך אני ממשיך וממשיך להוסיף עוד ועוד דברים, ורעייתי משיבה כנגדי עוד כמה פרטים, וכך במשך שעה ארוכה ישבנו ומנינו כמה חסד ה' עושה עמנו על כל צעד ושעל.

"עוברת תקופה קצרה מאוד, והבן הזה, שכבר הרבה זמן הולך בלי כיפה, מגיע פתאום הביתה עם כפה קטנה לראשו. לא שאלנו כלום כדי שלא לעורר כלום... עוברת עוד תקופה, והכיפה גדלה.

סגולות וישועות

**תוך כדי שיחה שאל אותי הרב מה יש לי בתיקי.
הוצאתי את דפי החתימות והראיתי לו. מיד
כשראה זאת, נפלטה מפיו צעקת בהלה. "זוי!"
מה קרה? - שאלתי אותו, והוא סיפר...**



שלושה סיפורים על גודל השיבותה של זהירות בכבוד בית הכנסת

"ריבוננו של עולם, אני מבקש ממך שכמו שאני דואג שביתך יהיה נקי, כך אתה תשמור על ביתי וילדי שיהיו קדושים וטהורים מלאים יראת שמים ועמלים בתורה".



עוד מספר הרב גרינוולד שליט"א:

יצאתי לקברי צדיקים בפולניה עם אלפי שמות של אנשים שחתמו וקיבלו על עצמם לא לדבר בתפילה. הגעתי אצל קבר הרה"ק רבי אלימלך מליז'ענסק זיע"א, ולהפתעתי פגשתי במקום את רב העיר פתח-תקוה. תוך כדי שיחה הוא שאל מה יש לי בתיקי, הוצאתי את דפי החתימות והראתי לו.

מספר מגיד המישרים הרב מאיר מיכאל גרינוולד שליט"א:
בבית כנסת של חסידות גדולה בארה"ב התפללו כמה אחים שכולם אברכים בני מעלה, תלמידי חכמים גדולים ויראי שמים. יום אחד הזדמן לי לפגוש את אביהם של האחים הגדולים הללו, והופתעתי - הוא נראה אדם מודרני, די רחוק מרוחניות... התפלאתי במה זכה אותו אדם לבנים גדולים כל כך.

שאלתי אודותיו והתברר לי שהוא מהמתפללים החותמים על התחייבות שלא לדבר בתפילה. ניגשתי לשוחח עימו, והוא סיפר לי כי קיבל על עצמו להקפיד הקפדה יתירה על ניקיון בית הכנסת - בכל יום כשהוא מגיע לבית הכנסת הוא בודק האם הרצפה נקייה למשעי; אם נמצא לכלוך כלשהו הוא אוסף ומרים ואומר:

מיד כשראה את הדפים, נפלטה מפיו צעקת בהלה. "ווי!"
מה קרה? שאלתי אותו, והוא סיפר:

"דוד שלי נפטר לפני כחודש. לפני שבועיים ראיתי אותו בחלום, אמרתי לו: אתה עלית לשמים ושכחת את כל הצרות שיש לאנשים בעירנו פתח-תקוה?! אז הוא ענה שהוא לא יכול לעשות שום דבר בשמים כל זמן שיש דיבורים בתפילה. למעלה בשמים לא מוותרים על דיבור באמצע התפילה, וכל הצרות שיש הן בגלל זה".



ליהודי מבני ברק היו דירות להשכרה ומהן הייתה פרנסתו. במשך תקופה מסוימת עזבו חלק מן השוכרים, והוא לא מצא אחרים במקומם. על אף הביקוש הגדול לדירות בשכירות, הדירות

שלו עמדו ריקות יום אחר יום, וההפסדים היו גדולים.
מאחר שכך, הוא החליט לקבל על עצמו שלא לדבר בתפילה -
ושבוע לאחר מכן כבר היו הדירות שלו מושכרות תמורת סכומים
הגונים.

חצי שנה חלפה בשלום ובשלווה, והוא התחיל לזלזל בקבלה.
פתאום התחילו השוכרים לבוא אליו בטענות על ליקויים שונים
בדירה ועל שכר הדירה שהוא מופרז, ולא רצו לשלם.

בצר לו נזכר האיש שזלזל בקיום הקבלה שקיבל על עצמו,
הוא מיהר לבית הכנסת, עמד מול ארון הקודש והבטיח לקיים את
הקבלה ולהיזהר בכך ביותר. תוך זמן קצר בלי שום סיבה נראית
לעין פסקו הטענות והכל בא על מקומו בשלום.

(מתוך החוברת 'כבוד בית ה', הובא בגיליון 'קדושת בתי מקדש מעט')

זכנו לגדל

כל הורה חולם על בית מסודר ומתפקד, שבו הילדים מבצעים בחשק ובשמחה את תפקידיהם. אבל מה עושים כשמקיצים מהחלום ומגלים שזהילדים מעדיפים לקרוא ספר על הספה במקום לעזור?



מאמר נוסף בסדרת 'הורים מסביב לשעון' מאת המחנך הרב פנחס ברייער שליט"א
- והפעם על סוגיה שמעסיקה הורים רבים: העזרה בבית -

1. אחריות אישית:

סידור המיטה, החזרת ספר הקריאה לארון, פינוי השולחן
בסיום ארוחה וכו'. פעולות אלו לא נכנסות בשום אופן בגדר עזרה,
אלא הן מחויבויות אנושיות! הורים המתקשים בחלק זה, חייבים
להתמקד בנושא הגבולות כדי שילדיהם לא יגדלו כנצלנים וחסרי
אחריות אישית חס וחלילה.

הילד חייב להבין, שבכל מה שקשור לצרכיו האישיים -
האחריות מוטלת עליו. לא נדרוש ממנו לעשות את מה שהוא לא
מסוגל, לא נבקש שיבשל את ארוחותיו או יכבס את בגדיו, אבל
כשמדובר בחובות אנושיות שהן בהחלט ביכולתו - עליו לבצע
אותן על הצד הטוב ביותר, ולא מגיעה לו על כך שום הכרת הטוב.

2. שותפות במערכת הביתית:

שטיפת כלים, קניות, שמירה על האחים הצעירים, הכנת
שולחן השבת וכו'.

בית הוא מערכת שבה כל אחד תורם את חלקו למען כולם. אין
שום היגיון בכך שחלק מבני הבית יבשלו, ינקו ויסדרו, והאחרים
לא יתרמו כלום. חשוב שיהיו בבית תפקידים מוגדרים, שאינם
נתונים לוויכוח. על כל ילד לדעת, כי הואיל והוא נהנה בבית,
הוא גם חייב לתרום, אפילו בתחומים שבהם הוא באופן אישי
לא נהנה.

לדוגמה: אין צדק בטענה - "למה עלי לשטוף כלים, אם לא
אכלתי?" צריך להיות ברור כי האחד שוטף את הבית לכולם, השני

נמשיך לעסוק בשעות הפנאי של אחר הצהריים, ונרחיב הפעם
בסוגיה שמעסיקה הורים רבים: העזרה בבית.

בשעת אחר הצהריים אנו זקוקים לעזרת הילדים בביצוע
תפקידים: עזרה בהדחת כלים, בניקיון, בסידור משחקים ועוד. זו
סוגיה לא פשוטה. בעבר התייחסנו לעניין, וכעת, דבר בעתו מה
טוב, נחזור על עיקרי הדברים.

נעשה סדר בעניין, ונחלק בין ביצוע תפקידים לבין עזרה. נבדיל
בין ילד המבצע את מחויבותו האישית, לבין נטילת חלק בתפקוד
הבית.

שותפות ושמה בית

בשלב ראשון, חייבים להגדיר מה נכנס בגדר תפקיד, ומה
בגדר חובה מינימאלית של כל אחד מדיירי הבית. לפעמים נוצר
עיוות בהגדרת העזרה, ואז כל דבר קטן נחשב כמעשה חסד נאצל,
שאולי מצריך אפילו פרס מיוחד.

יש בתים שבהם ילד שזורק את בגדיו הלא נקיים לסל הכביסה,
מרגיש שהוא ראוי לפרס על תרומתו לאנושות. מי מדבר על ילד
שסידר את חדרו, הוא בוודאי ראוי לתשבחות על שהואיל בטובו
לא להשאיר את התפקיד לאמו העייפה...

ככל שנדע בבירור מהי עזרה ומהו תפקיד אנושי, כך נוכל
לעמוד על המשמר ללא נקיפות מצפון מיותרות.
נחלק את הנושא לשלוש קטגוריות עיקריות:

החלשים עוזרים, יוצר מרמור ותחושת ניצול. כל מי שנהנה בבית, חייב גם לתרום, לא מגיע פרס לחמקנים ולעצלנים.

יהיו ילדים שיעשו הכול כדי שנוותר על עזרתם, אבל אם נפעל בעקביות ובנחישות, ישתלבו בסוף כולם בעשייה. הכלל המנחה הוא: אף אחד לא יעשה את תפקידך במקומך; החדר יישאר כפי שהוא עד שתחזור מהלימודים, ורק אתה תסדר אותו. הקנייה השבועית תמתין בסבלנות עד שתבצעה.

גם בחור החוזר מהישיבה, חשוב שירגיש כי יש לו תפקיד בבית; ולא, הוא ישכח מהמושגים של עזרה ונתינה. זו נקודה חשובה מאוד!

אם מדובר בבית שבו שורר בלבול בכל הנוגע לעזרה, כדאי בשלב ראשון ליזום אסיפה משפחתית שבה יחולקו התפקידים, כל אחד בהתאם לגיל, לאופי ולהעדפה.

3. עזרה ומעשי חסד:

אלו פעולות שהן מעבר לתפקיד האישי והתפקיד הביתי. זה נושא בפני עצמו, ואין כאן המקום להאריך, אבל רק חלק קטן מאוד מרשימת הדרישות שלנו נכנס לקטגוריה זו.

ביחד, עם כל הלב

שעות אחר הצהריים המאוחרות הן מזמני האיכות המיוחדים ליצירת קשר עם ילדינו. היום מאחורינו, וכעת הזמן לשבת, לדבר, לספר, לשתף, להתעניין וכו'. חשוב לציין: אנו בני אדם, וברוב המקרים בשעות הצהריים אנו עייפים מהבוקר, מהעבודה וממטלות הבית. כעת, אחרי מנוחה, אחרי שהילדים שיחקו למטה ובבית, הגיע הזמן להקדיש זמן איכות, שעה של אמא (ולפעמים גם של אבא).

נזכור כלל: לא הכמות קובעת אלא האיכות. לפעמים רבע שעה של שיחה אישית, ללא הפרעות, שווה ותורמת יותר משעתיים של חצאי שיחות. זה לא אומר שאנו חייבים לעבור למצב דום; העיקר שהראש יהיה עם הילדים. אפשר לחתוך ירקות, לטגן חביתות, ואפילו לקפל כביסה תוך כדי, אבל תשומת הלב תהיה לילדים. שעת איכות זו מונעת עוגמת נפש רבה מאוד, ומעניקה המון לילדים, וגם לנו ההורים; אין כמו הרגשה של אמא אחרי שיחה איכותית ולבבית עם ילד, זה ממלא ונותן תחושה של אמהות.

לקבלת גישה לתכני חינוך שידורים חיים והרצאות של הרב פנחס ברייער הי"ו ניתן ללחוץ כאן

מקפל כבסים לכולם, והשלישי עורך קניות בשביל כולם - כל אחד בתפקידו דואג לכולם. אוי ואבוי לבית שבו כל אחד דואג רק לעצמו.

הילדים יקלטו שכך עובדת המערכת, ועל כל אחד לתרום בתחומו. ככל שהדברים יהיו ברורים ומוגדרים יותר, כך יהיו פחות ויכוחים. ילד שיש לו אפשרות לערער על ביצוע תפקידו, יתקשה לבצע אותו במקרים שבהם לא נותר לו. לעומתו, ילד היודע שהתפקיד הוא חלק מסדר היום, ללא שום אפשרות להתחמקות, יבצע אותו ביתר קלות.

כמהמחשה, נזכיר שוב מה ששמעתי מיהודי חכם. הוא אמר כך: לכל יהודי יש סבלנות לאמירת פסוקי דמזרה מדי יום ביומו, על אף שאמירתם נמשכת בין עשר דקות לרבע שעה. אבל בנוגע לתפילת תחנון - יש כאלו שתמיד בודקים, אולי יופיע פתאום חתן או מוהל, ואז אין אומרים תחנון... זאת, למרות העובדה שתפילה זו נמשכת דקות ספורות בלבד. מדוע? כי למה שאנו מחויבים יש לנו חשק וסבלנות, אך ברגע שאנו יודעים שיייתכן כי נהיה פטורים מחובתנו, מקבל העניין ממד של קושי בעינינו.

כשנותנים לילד תפקיד קבוע, חשוב לפרט מה בדיוק דורש התפקיד. לפעמים אנו סומכים על התבונה שבילד, ובסוף מתאכזבים. ילד אינו מבין מעצמו, עלינו להבהיר לו בדיוק מה הכוונה "לסדר את החדר". יש לפרט, שזה כולל סידור המיטות, קיפול כלי המיטה, אוורור החדר, טאטוא וכו'. בשלבים הראשונים חשוב להיכנס אתו אל החדר ופשוט להתחיל לעבוד ביחד, כדי שהילד לא ייבהל ויקבל פיק ברכיים ממורכבות המשימה, מול החדר ההפוך והמבולגן שעליו לסדר. "הנה, הנעליים לכאן, הספרים לשם, הקליקס לקופסה, הצבעים למגירה. ותראה איזה יופי התקדמנו כבר..." כך ילמד הילד תוך תקופה קצרה לבצע היטב את תפקידו.

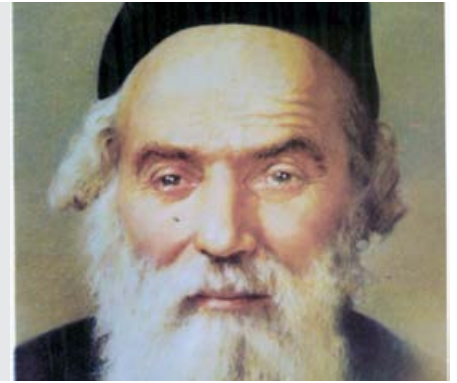
ברור שחובה להתחשב בגיל וביכולות; ילד בן שבע הנדרש לבצע קנייה שבועית בסופר, יאכזב בכל שבוע מחדש. יש ילדים שהיכולות הפיזיות, המוטוריות או המנטאליות שלהם מוגבלות, והם אינם מסוגלים לבצע את מה שאחיהם או אחיותיהם ביצעו בגילם. יש לשקול לגבי כל ילד בפני עצמו, לפי מצבו הוא, מה לדרוש ומה לא.

למען הסדר הטוב, חשוב שלכל אחד מבני הבית יהיה תפקיד, הגדול לפי גודלו והקטן לפי קוטנו. מצב שבו רק הטובים או

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת





מהי הסיבה שרבים טועים וסבורים ששליטת מעלות הזולת אינה גנות?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

יתברך, שווה הוא בדרגתו לכל אדם שניחון בכישורים מרובים. כנגד הנחה מוטעית זו כותב כאן ה'חפץ חיים', שהדבר אסור משום לשון הרע, משום שלמעשה על ידי דיבורים אלו יורד ערכו של הזולת בעיני השומעים, וכן עלול להיגרם לו נזק שלא כדין, וכפי שהוא מפרט - נזק בשידוכים או בפרנסה ועוד.

ה'חפץ חיים' מציב כאן בפני הלומד מעין מראה, ומציע לו לבחון את עצמו: אם היו מספרים עליו שאינו חכם וכיוצא בזה - כמה היה מתרעם על כך, והיה חושב על המספר שאמר זאת רק מחמת רוע לבו ורצונו לגנותו ולהשפילו - "וכשאתה עושה כן לחברך, שבכמה עניינים הוא טוב יותר ממך לה' ולבריות, אין זה נחשב בעיניך לעוון כלל! ראה את העיוורון הגדול שיש בזה".

בסעיף הנלמד היום (כלל ה' סעיף ב) ובסעיפים שלאחריו, מביא ה'חפץ חיים' דוגמאות לדיבורי לשון הרע אסורים, שהמכשול בהם נפוץ משום חוסר ידיעה. והוא מקדים ואומר - "אבקש שאל יהיה לפלא בעיני הקורא במה שאאריך בו ואציע כל פרט בפירושו, כי אחשוב אולי יתן ה' שעל ידי זה תסור מעט מהמכשלה הגדולה הזו".

הדוגמאות שמביא ה'חפץ חיים' עוסקות בדיבורים על שליטת מעלות אצל הזולת, כגון שאינו חכם וכדומה. ב'ביאורים ומוספים' מביאים כי הסיבה שרבים טועים בזה וסוברים שאין בכך גנות היא, משום שאדם חסר כישרון או חכמה אין זה באמת גנות עבורו. כי הרי כך נולד, ואדרבא, אם ימלא תפקידו כפי שחננו ה'

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666



מדוע הקב"ה משתעשע דווקא עם הלוי?!

פסחים דף ק

בכל יום זיום אתה מחבב

כדי להבין את העומק בזה, נביא עוד מדרש אחד שמופיע במכילתא דרשב"י על הפסוק 'את הים ואת כל אשר בו' (שמות כ יא). אומר המדרש, ומדוע אומר הים בנפרד, הרי בפסוק 'ואת כל אשר בו' נכלל הים בתוכו, שהלא בכלל מעשה בראשית היה, אלא מגיד שיש שבח בים כנגד כל מעשה בראשית, כיוצא בו אתה אומר 'לוי' זה יצרת לשחק בו', והלא הלוי' היה מכלל המעשים שבים, אלא מגיד שיש שבח בלוי'תן, כנגד כל המעשים שבים. ושוב נשאלת השאלה, במה נשתנה הלוי'תן, ומה הוא שבח הלוי'תן.

מובא בספר דעת שלום על פרקי שירה, שמסביר, למה אומר הלוי'תן 'הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו' ? כיון שהוא מודה לקב"ה שהוא משחק איתו. מכל הנבראים כולם, לא כתוב שהקב"ה משחק עם מישהו חוץ מהלוי'תן, אז הוא מודה לקב"ה הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו, שהוא בחר בי מכל הנבראים להשתעשע בהם. אומר הספר דעת שלום היות וכל הנבראים כולם אכלו מעץ הדעת, כפי שחז"ל אומרים במדרש, שחווה נתנה לכל אחד ואחד מהנבראים לאכול מעץ הדעת. מי היחידים שלא אכלו, אומרים חז"ל שהדגים לא אכלו. אם הדגים לא אכלו מעץ הדעת, מי המייצג של הדגים, הלוי'תן. לכן הקב"ה משתעשע דווקא בו ולא באף אחד אחר.

המדרש (ילקוט שמעוני שמואל א' רמז צד) מונה עשרה דברים שהקב"ה מחבב, מבין הדברים שברא בעולמו. ברא לו הקדוש ברוך הוא "ימים", ובחר לו אחד מהם, זה יום השבת, ברא "שנים", ובחר לו אחד מהם, זה שביעית. ברא "שביעיות", וברר לו אחת מהם, זה היובל, ברא "ארצות", וברר לו אחת מהם, זה ארץ ישראל, ברא "רקיעים", וברר לו אחד מהם, סולו לרוכב בערבות. ברא "מדברות", וברר לו אחד מהם, מדבר סיני, ברא "בהמות", וברר לו אחד מהם, זה בהמות, כי לי כל חיתו יער בהמות בהררי אלף. ברא "עופות", וברר לו אחד מהם, זה זיו, וזיו שדי עמדי. ברא "דגים", וברר לו אחד מהם, לוי'תן זה יצרת לשחק בו וכו'.

הקדוש ברוך הוא מחבב את השמיטה, הוא מחבב את השבת, הוא מחבב את היובל, את הר סיני, את מדבר סיני, מחבב את ישראל, מחבב את שבט לוי, מחבב מהדגים את הלוי'תן, מהבהמות את הבהמה מהררי אלף ומהעופות את זיו שדי. כל אחד שקורא את המדרש הזה מבין, שהקב"ה בחר את השבת, שנאמר כי בו שבת מכל-מלאכתו, וכל השביעין חביבין, לכן הוא מחבב גם את השמיטה, והוא מחבב משבעים אומות את עם ישראל, כי הגורל של עם ישראל נפל בגורלו כפי שמובא בחז"ל. אבל מה זה השעשוע הזה, שהקב"ה משתעשע עם הלוי'תן, למה נבחר הלוי'תן.

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך במייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'

האם בזמן שלאחר חורבן בית המקדש מותר לשיר ולנגן 'סתם כך'?



Mendy Hechtman/Flash90

שירה בפה לשם שמחה אף שלא בעת משתה יין. אולם, לדעת הרמ"א, שלא בשעת משתה יין, אין איסור אלא לנגן ולשמוע ניגונים באופן קבוע, אבל באקראי אין איסור. ויש אומרים שנגינה בכינוס של רבים, אסורה אף היא לדעת הרמ"א. ועוד כתב הרמ"א, שלצורך מצוה, כגון שמחת חתן וכלה, מותר לשיר ולנגן אף בעת משתה יין. ויש שכתבו, שמנהג בני ספרד להקל בהלכה זו כדעת הרמ"א.

[שו"ע תקנט, ג, משנ"ב יא-יג, ושעה"צ כג; ביאורים ומוספים דרשו, 27-29]

האם שמיעת מוזיקה מתוך הקלטה מותרת ללא הגבלה?



חז"ל, ולא נכללה אפוא בתקנתם, ואם היתרים למקרים מסוימים. אולם, יש מהפוסקים שכתבו כי שמיעת מוזיקה מתוך הקלטה דרך קבע, בעת השכיבה או הקימה, ובשעת הסעודות, או הרבה מעבר לכך, וכמצוי בימינו - אסור מן הדין, ואין להתירו. ויש שאסרו אף להשתמש בשעון מעורר המשמיע מנגינה, אך יש שהתירו זאת באופן שמכבה את השעון לאלתר.

[ביאורים ומוספים דרשו תקנט, 26-27]

האם מותר לשיר שירים המכילים פסוקים?



לנוכח העובדה, שבמקרים רבים השירה עצמה הוקלטה שלא כדין, על פי האיסור האמור).

וכתבו אחרונים, שאין האיסור אמור אלא בשירה דרך שמחה בלבד, וכל שכן בשירה דרך שחוק והיתול, או באופן בלתי רצוי על פי גדרי הצניעות, וכדומה. אבל שירת פסוקים דרך שבח והודיה להשי"ת, במטרה לעורר לתשובה וליראת שמים - מותרת.

[משנ"ב תקנט, יד; ביאורים ומוספים דרשו, 30 ו-32]

בנבואת ישעיהו על החורבן נאמר: "בְּשִׁיר לֹא יִשְׁתּוּ יֵינִי". ולמדו מכך חכמינו ז"ל, שמשחרב בית המקדש, אסור לשיר בפה, או לנגן בכלי נגינה, או לשמוע שירה ונגינה, בשעת משתה יין. ויש להחמיר בדבר אף בשעה ששותים יין בסעודה וכדומה, ולא דוקא ב'משתה' המיוחד ליין.

ולדעת השולחן ערוך, הנגינה בכלי נגינה, או שמיעת הנגינה, אסורה תמיד, דהיינו אף שלא בשעת משתה יין. ויש שאוסרים

בהמשך לאמור: לאחר המצאת ה'פטיפון', ובהמשך - יתר המכשירים החשמליים המשמשים להשמעת הקלטות, כתבו גדולי הפוסקים מאז ועד עתה, שמיעת מוזיקה במכשירים אלו, דינה כשמיעת כלי נגינה, ואסורה בכל מקרה שבו אסורה שמיעת כלי נגינה. ויש שכתבו, שאף שירה בפה המושמעת מתוך הקלטה, דינה כנגינה בכלי.

עם זאת, יש מהפוסקים שהעלו צדדי היתר בענין זה; אם היתר כללי, מחמת שמדובר בהמצאה חדשה שלא נדונה בזמן

כתבו ראשונים על פי דברי הגמרא, שהמשוררים (במשתה) פסוקים לשם שמחה, התורה חוגרת שק, ואומרת לפני השי"ת: "עֲשָׂאוּנִי בְּנִיךְ כְּמִין זָמֵר". ואיסור זה הוא אף בסעודות שבת או בשמחת חתן וכלה, ואף באופן שמשנים מעט ממילות הפסוקים. ותמהו אחרונים, מדוע רבים מקלים באיסור זה, המפורש בגמרא ובפוסקים.

וכשם שאסור לשיר פסוקים, כך אסור לשמוע שירת פסוקים; ורצוי להחמיר אף בשמיעת שירה זו מתוך הקלטה, (במיוחד

* כשחרב בית המקדש, תיקנו החכמים שבאותו הדור שלוש תקנות, זכר לחורבן: א. שהמסייד את ביתו, ישייר שטח בלתי מסויד בגודל של אמה (48 58.4 ס"מ, לשיטות השונות) על אמה. ב. שבעריכת סעודה גדולה בימות החול, ישיירו אחד ממיני המאכלים ולא יגישוהו לשולחן. ג. שאשה הנוהגת לעטות על עצמה את כל תכשיטיה בבת אחת, תשייר תכשיט אחד ולא תעטה. * מנהג ישראל מקדמת דנא, לשבור צלחת חרס (או חרסינה) בעת עריכת 'תנאים', וכוס זכוכית בעת עריכת חופה וקידושין, זכר לחורבן.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

אילו בגדים צריך ללבוש בחול המועד?



רוב ישראל בימינו. ואין חובה לאכול בחול המועד סעודות פת כמו בשבת וביום טוב, אך יש מצוה בדבר - לקבוע שתי סעודות על הפת, אחת בלילה, ואחת ביום. ולהתענות - אסור, ואף אם מתענה רק עד אחר חצות היום.

[משנ"ב תקל, א, ושעה"צ ד; ביאורים ומוספים דרשו, 4-5]

מצות עשה מן התורה לשמוח בחול המועד, שנאמר "ושמחת בחגך". ובכלל חובת השמחה - שתיית יין מדי יום; ומצוה גם לאכול בשר.

ומצוה גם לכבד את חול המועד במאכל ובמשתה, ובבגדים נקיים, יתר על הנהוג בימות החול, אך אין חובה לכבדו כשבת וכיום טוב. ויש ללבוש בגדים הנאים מאלה של ימות החול; והיו מגדולי ישראל שנהגו ללבוש בחול המועד בגדי שבת, וכן מנהג

הלוח היומי

י"ז באדר | רבי גרשון ב"ר חיים יצחק לפידות זצ"ל



יארצייט:

תקע"ג: רבי אברהם ב"ר שלום שכנא מפרהוביטש זצ"ל
 תר"ט: רבי שאול יחזקאל ב"ר אברהם שלמה גרינפעלד מליטשיק זצ"ל בעל 'מגן שאול'
 תרי"ב: רבי דב בעריש ב"ר משה אשכנזי מסלאנים זצ"ל בעל 'נודע בשערים'
 תרמ"ג: רבי שמעון ב"ר משה סופר גאב"ד קראקא זצ"ל בעל 'מכתב סופר'
 תרע"ז: רבי יצחק ב"ר אברהם יעקב מבאיאן זצ"ל
 תר"פ: רבי שלום יוסף ב"ר דוד משפיקוב זצ"ל
 תרפ"ט (ב): רבי משה מרדכי ב"ר חיים ישראל מורגנשטרן מפילוב זצ"ל בעל 'מדרש משה'
 תש"ב: רבי מאיר שלמה לייב ב"ר יצחק יעקב ממזריטש זצ"ל בעל 'זכרון משלי'
 תשט"ז: רבי גרשון ב"ר חיים יצחק לפידות זצ"ל
 תשכ"ב: רבי ישראל זאב ב"ר משה צבי מינצברג זצ"ל בעל 'שארית ישראל'
 תשס"ה: רבי אברהם מנחם ב"ר יהודה משה מאלכסנדר זצ"ל בעל 'אמרי מנחם'
 תשס"ט: רבי ברוך שמעון ב"ר דוד סלומון זצ"ל אב"ד פתח תקווה



מה זה 'אברציג'?

הגה"צ רבי אליהו לופיאן שאל פעם את תלמידיו (שדיברו בשפת האידיש): "מי יודע מה זה 'אברציג'?" אך הם לא ידעו, ורבינו הסביר: "'אברציג' אלו הן שתי מילים באידיש אבער, אציג, שפירושם דוב וגדי, ואם אומר בהבלעה 'אברציג', אין לזה שום משמעות, ואם כן כשאומר: 'ברוך הוא וברוך שמו', אמר כראוי, אבל אם אמר 'בחוברשמו' - לא אמר כלום, וכן אם אמר: 'ה' אלוקיכם אמת', אמר כראוי, אולם אם אמר 'השלכחמת', כאילו אמר 'אברציג'".

(ר' אלה - תולדות הגר"א לופיאן עמ' 80)

נשתדל לבטא כראוי את מילות התפילה והברכות, ונקפיד שלא להבליע אותיות.

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il